

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/27/2018
Identifikačné číslo spisu: 1515010481
Dátum vydania rozhodnutia: 17.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1515010481.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17. mája 2018 v Bratislave v trestnej veci obvineného G. L. , pre zločin prevádzachstva spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. k § 355 ods. 2 písm. a) Tr. zák., o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 31. marca 2016, sp. zn. 3T/32/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f) Tr. por. dovolanie ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 31. marca 2016, sp. zn. 3T/32/2015, bol obvinený G. L. uznaný za vinného zo zločinu prevádzachstva spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. k § 355 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po vzájomnej dohode s doposiaľ nezisteným páchatelom dňa 20. júna 2015 v presne nezistenom čase na presne nezistenom mieste v Maďarskej republike v Budapešti naložil do osobného motorového vozidla značky BMW 535d, bielej farby, evidenčné číslo: U., päť osôb afganskej národnosti, ktoré nie sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky ani osobami s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a tieto osoby ako vodič za finančnú odmenu 200,- eur dňa 20. júna 2015 v čase okolo 04.35 hod. previezol cez hraničný priechod Čunovo na územie Slovenskej republiky z Maďarskej republiky, kde bol následne na hraničnom priechode pri vykonávaní kontroly zastavený hliadkou Colného úradu Bratislava SCÚ Bratislava.

Za to mu okresný súd podľa § 355 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. c) Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia veci hotovosti v sume

156,77 eur (stopäťdesiatšesť eur sedemdesiatsedem centov), vedených na čísle účtu Okresného súdu Bratislava V Y., IBAN: E.

Podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Proti tomuto rozsudku podala dovolanie ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerka spravodlivosti“), na podnet predsedu Okresného súdu Bratislava V JUDr. Dušana Srogončika, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. por., pretože týmto rozhodnutím bol porušený zákon v ustanoveniach § 66 ods. 1 a § 252 ods. 2 písm. a) Tr. por. v neprospech obvineného G. L..

V podanom dovolaní uviedla, že podľa doručky zažurnalizovanej v súdnom spise bola obvinenému doručená obžaloba na jeho adresu v Rakúskej republike v neznámy deň, pretože dátum na doručke je nečitateľný a rovnako tak aj podpis, ktorý je však značne odlišný od podpisov obvineného z listín z prípravného konania. Dňa 31. marca 2016 vykonal okresný súd hlavné pojednávanie v tejto veci, na ktorom sa (podľa zápisnice z tohto hlavného pojednávania) obvinený nezúčastnil, pričom doručenie predvolania mal vykázané dňa 2. marca 2016. Z tohto dôvodu rozhodol samosudca v zmysle § 252 ods. 2 Tr. por. o vykonaní hlavného pojednávania v neprítomnosti obvineného. Podpis na doručke z listu, ktorým bolo obvinenému zaslané predvolanie na uvedené hlavné pojednávanie, bol taktiež nečitateľný, avšak podľa ministerky spravodlivosti možno predpokladať jeho totožnosť s podpisom na doručke o prevzatí obžaloby. Po vyhlásení rozsudku z 31. marca 2016, jeho vyhotovení a vyhotovení jeho prekladu bol rozsudok zaslaný na rovnakú adresu obvineného v Rakúskej republike ako obžaloba a predvolanie na hlavné pojednávanie. Podľa doručky bol rozsudok prevzatý dňa 13. mája 2016, pričom zo samotného podpisu na doručke je zrejmé, že rozsudok prevzala manželka obvineného, pani N. L..

Keďže obvinený dobrovoľne nenastúpil na výkon trestu odňatia slobody, bol naňho dňa 5. decembra 2016 vydaný európsky zatýkací rozkaz, avšak rakúske orgány ho odmietli vydať na územie Slovenskej republiky a požiadali Okresný súd Bratislava V o zahájenie konania o vykonaní trestu na území Rakúskej republiky, na základe čoho boli rakúskym orgánom zaslané podklady pre konanie o prevzatí výkonu trestu odňatia slobody v zmysle Rámcového rozhodnutia Rady č. 2008/909/SVV. Krajský súd Wiener Neustadt oznámil dňa 5. októbra 2017 Okresnému súdu Bratislava V, že nie je možné prevziať výkon trestu odňatia slobody obvineného G. L., pretože vykonaným dokazovaním bolo zistené, že obvinený G. L. bol odo dňa 18. septembra 2015 do 31. mája 2016 vo výkone väzby v Justizanstalt Eisenstadt v Rakúskej republike a z tohto dôvodu nikdy neprevzal rozsudok Okresného súdu Bratislava V, ale tento prevzala jeho manželka N. L., ktorá nemala splnomocnenie na prevzatie zásielok určených do vlastných rúk. Rovnako tak obvinený neprevzal ani predvolanie na hlavné pojednávanie, pričom toto prevzala doposiaľ neznáma osoba. Manželka obvineného v rámci svojho výsluchu pred rakúskymi orgánmi potvrdila, že prevzala rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 31. marca 2016 aj napriek tomu, že nedisponovala plnou mocou na prevzatie takejto zásielky. Uviedla tiež, že nemá vedomosť o tom, kto prevzal predvolanie na hlavné pojednávanie dňa 2. marca 2016, pričom v tejto súvislosti kontaktovala aj svoju švagrinú, ktorá nevedela potvrdiť, či túto zásielku neprevzala ona.

Z uvedeného možno podľa ministerky spravodlivosti konštatovať porušenie práva obvineného zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní, pretože neboli splnené podmienky uvedené v § 252 ods. 2 písm. a) Tr. por. z dôvodu, že obvinenému nebolo doručené predvolanie na termín hlavného pojednávania konaného dňa 31. marca 2016. Rovnako tak obvinený neprevzal ani rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 31. marca 2016, sp. zn. 3T/32/2015, keďže tento prevzala jeho manželka.

Záverom dala ministerka spravodlivosti do pozornosti otázku doručenia samotnej obžaloby, pretože na doručke k nej figuruje rovnaký podpis ako na doručke o prevzatí predvolania, avšak nie je z nej možné identifikovať ani dátum prevzatia obžaloby, pretože je nečitateľný.

Na základe uvedeného ministerka spravodlivosti konštatovala, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 31. marca 2016, sp. zn. 3T/32/2015, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanovení § 66 ods. 1 Tr. por. a § 252 ods. 2 písm. a) Tr. por. v neprospech obvineného G. L., čím

došlo k naplneniu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. por. Z tohto dôvodu ministerka spravodlivosti navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 31. marca 2016, sp. zn. 3T/32/2015 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 66 ods. 1 Tr. por. a § 252 ods. 2 písm. a) Tr. por. v neprospech obvineného G. L.. Ďalej navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia naň obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Bratislava V, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu ministerky spravodlivosti sa vyjadrila okresná prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava V podaním z 26. januára 2018, v ktorom uviedla, že po preštudovaní obsahu a dôvodov uvedených v dovolaní ministerky spravodlivosti sa s jeho obsahom stotožnila a navrhla, aby dovolací súd rozhodol tak, ako to vo svojom návrhu uviedla ministerka spravodlivosti.

K dovolaniu ministerky spravodlivosti sa podaním zo 7. marca 2018 vyjadril aj obvinený G. L. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Michala Sklenára. Vo svojom vyjadrení uviedol, že s dovolaním ministerky spravodlivosti sa stotožňuje, predvolanie na hlavné pojednávanie dňa 31. marca 2016, rozsudok z toho istého dňa a ani obžalobu v predmetnej trestnej veci nikdy osobne neprevzal, keďže v čase od 18. septembra 2015 do 31. mája 2016 bol vo väzbe, o čom priložil aj potvrdenie. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd rozhodol v intenciách návrhu ministerky spravodlivosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie ministerky spravodlivosti je potrebné odmietnuť, pretože nebolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por.).

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Konanie o dovolaní v zmysle ôsmej hlavy Trestného poriadku je jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré možno podať iba proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade však táto podmienka splnená nebola. Ako viackrát skonštatovala aj ministerka spravodlivosti v podanom dovolaní, napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava V bol po jeho preklade zaslaný na adresu obvineného v Rakúskej republike, ale neprevzal ho on, ale jeho manželka, čo vyplýva nielen z jej podpisu na doručenke, ktorá sa okresnému súdu vrátila a je založená v spise na č.l. 121, ale aj z jej vyjadrenia pred rakúskymi orgánmi (preklad jej výpovede na č.l. 228-230 spisu, v ktorom okrem tejto skutočnosti uviedla tiež to, že nemala splnomocnenie na preberanie zásielok určených do vlastných rúk obvineného).

Podľa § 173 ods. 1 Tr. por. rovnopis rozsudku sa doručí obžalovanému, prokurátorovi, poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, zúčastnenej osobe, a to aj keď boli pri vyhlásení rozsudku prítomní.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. por. do vlastných rúk sa doručuje osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok rovnopis takéhoto rozhodnutia.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. por. zásielky do vlastných rúk doručí pošta len adresátovi alebo ich vydá osobe, ktorá sa preukáže overeným splnomocnením nie starším ako šesť mesiacov alebo splnomocnením vydaným poštou na preberanie takých zásielok za adresáta.

Podľa § 183 ods. 1 Tr. por. rozsudok je právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný, ak

- a) zákon proti nemu nepripúšťa odvolanie,
- b) zákon síce proti nemu pripúšťa odvolanie, ale
 1. odvolanie v lehote podané nebolo,
 2. oprávnené osoby sa odvolania výslovne vzdali alebo ho výslovne vzali späť, alebo
 3. podané odvolanie bolo zamietnuté.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na konštantnú judikatúru najvyššieho súdu vo vzťahu k doručovaniu rozhodnutí, predovšetkým na:

- rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR zo 7. decembra 1971, sp. zn. 2 Tzf 3/71, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov pod č. 3/1972 - VII, v zmysle ktorého „právne účinky, ktoré Trestný poriadok spája s doručením písomnosti (napr. počiatok behu lehoty na podanie opravného prostriedku) môžu nastať len vtedy, ak bola písomnosť doručená niektorým zo spôsobov, ktoré pre danú písomnosť predpisuje alebo pripúšťa Trestný poriadok. Ak sa písomnosť dostala do rúk adresáta iným spôsobom, nemožno také doručenie považovať za platné doručenie, ktoré by malo tie právne účinky, ktoré sú s platným doručením spojené.“

- uznesenie najvyššieho súdu z 15. novembra 2005, sp. zn. 2 Tz 34/2005, v zmysle ktorého „ak sa rozsudok alebo trestný rozkaz, ktorý sa podľa zákona má oznámiť, resp. doručiť obvinenému aj jeho obhajcovi, neoznámi, resp. nedoručí niektorému z nich, nezačne plynúť lehota na podanie opravného prostriedku, resp. odporu, lebo táto lehota začína plynúť až od toho oznámenia, resp. doručenia, ktoré bolo vykonané neskôr. Ak lehota nezačala plynúť, rozhodnutie nemôže nadobudnúť právoplatnosť uplynutím lehoty na podanie opravného prostriedku, resp. odporu.“

Z citovaných rozhodnutí jednoznačne vyplýva, že na to, aby mohla obvinenému začať plynúť lehota na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu, musí mu byť toto doručené niektorým zo spôsobov uvedených v Trestnom poriadku. V predmetnej veci k tomu však preukázateľne nedošlo, pretože rozsudok okresného súdu neprevzal obvinený, ale jeho manželka, ktorá nedisponovala plnou mocou na preberanie jeho zásielok do vlastných rúk. K doručeniu rozsudku obvinenému niektorým zo spôsobov uvedených v § 66 Tr. por. tak preukázateľne nedošlo. Z tohto dôvodu nemohla obvinenému ani začať plynúť lehota na podanie odvolania proti tomuto rozsudku a uvedený rozsudok preto do dnešného dňa nemohol nadobudnúť právoplatnosť. Na uvedenej skutočnosti nič nemení ani vyznačenie právoplatnosti na prvopise, ako aj na jednotlivých rovnopisoch napadnutého rozsudku, keďže toto v zmysle vyššie uvedeného vychádza z nesprávneho predpokladu, že obvinenému bol dňa 13. mája 2016 (deň prevzatia zásielky manželkou obvineného, uvedený na doručenke na č.l. 121 spisu) rozsudok doručený do vlastných rúk a počas 15 - dňovej lehoty na podanie odvolania odvolanie proti nemu nepodal. Keďže z výsluchu obvineného a jeho manželky je zrejmé, že k riadnemu doručeniu rozsudku v zmysle § 66 Tr. por. nedošlo, nemohlo dôjsť ani k správoplatneniu tohto rozsudku. Na uvedenom nič nemení ani úprava vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu Bratislava V, nachádzajúca sa na č.l. 252 spisu (na základe torej mala byť obvinenému zasielaná výzva na zvolenie si obhajcu v zmysle § 373 ods. 5 Tr. por., preklad a originál obžaloby, dovolania, práv a povinností obvineného, výzvy a rozsudku), keďže z nej nevyplýva zaslanie zásielky do vlastných rúk obvineného a na uvedené nadväzuje nečitateľný podpis, nachádzajúci sa na doručenke na tej istej strane spisu, ktorý zjavne nekorešponduje s podpisom obvineného na iných listinách zažurnalizovaných v súdnom spise (z nich najaktuálnejší podpis na plnomocenstve pre obhajcu JUDr. Sklenára na č.l. 281 spisu).

Správne mal Okresný súd Bratislava V postupovať tak, ako bol o to žiadaný zo strany Krajinského súdu Wiener Neustadt v žiadosti o opätovné zaslanie rozsudku zo dňa 15. septembra 2017 (zvlášť po obdržaní informácie od krajinského súdu, že obvinenému skutočne rozsudok doručený nebol a podpis na doručenke patrí jeho manželke, ktorá nemala splnomocnenie na preberanie písomností obvinenému, preukázanej zápisnicami o výsluchu obvineného G. L. a jeho manželky N. L. pred Krajinským policajným riaditeľstvom Dolného Rakúska, č.l. 224-230 spisu), a to opätovne doručiť rozsudok z 31. marca 2016, sp. zn. 3T/32/2015 obvinenému do vlastných rúk, pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o preberajúcej osobe prostredníctvom rakúskych justičných orgánov tým spôsobom, ako to tieto orgány

navrhovali v žiadosti o opätovné zaslanie rozsudku z 15. septembra 2017 [na základe žiadosti o právnu pomoc, v zmysle Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi EÚ, vypracovaný Radou v súlade s článkom 34 Zmluvy o EÚ (Brusel, 29. mája 2000, ozn. č. 572/2006 Z. z.) „MLA 2000“ alebo v zmysle Európskeho dohovoru o vzájomnej právnej pomoci v trestných veciach (Štrasburg, 20. apríla 1959, ozn. č. 550/1992 Zb.) spolu so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Rakúskou republikou o doplnení Európskeho dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach z 20. apríla 1959 a uľahčení jeho vykonávania (Viedeň, 20. júna 1994, vyhl. č. 51/1996 Z. z.)]. Až na základe riadneho doručenia rozsudku si obvinený bude môcť uplatňovať všetky svoje procesné práva s tým súvisiace, predovšetkým právo na podanie opravného prostriedku, v rámci ktorého môže namietať všetky chyby konania pred prvostupňovým súdom, ako aj chyby prípravného konania, na ktoré poukázala tak ministerka spravodlivosti v podanom dovolaní, ako aj samotný obvinený pri svojom výsluchu, resp. prostredníctvom svojho obhajcu v rámci vyjadrenia k dovolaniu ministerky spravodlivosti.

Záverom možno len zhrnúť, že keďže do dnešného dňa preukázateľne nedošlo k doručeniu rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 31. marca 2016, sp. zn. 3T/32/2015, do vlastných rúk obvinenému G. L. v zmysle § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. por. (a ani niektorou z fikcií doručenia, uvedených v § 66 ods. 3 - 5 Tr. por.), nemohol tento rozsudok doteraz nadobudnúť právoplatnosť a ako neprávoplatné rozhodnutie nemôže byť, s poukazom na § 368 ods. 1 Tr. por., predmetom prieskumu najvyššieho súdu v rámci dovolacieho konania.

Podľa § 382 písm. f) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Keďže dovolanie ministerky spravodlivosti bolo podané proti rozhodnutiu súdu, ktoré doposiaľ nie je právoplatné, najvyššiemu súdu neostávalo iné, než toto dovolanie na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci podľa § 382 písm. f) Tr. por. odmietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.